

Porcia, Bruti uxor, cum viri sui consilium de interficiendo Caesare cognovisset, cultellum tonsorium quasi unguium resecandōrum causā poposcit eōque velut forte elapso se vulnerāvit. Clamōre deinde ancillārum in cubiculum vocātus Brutus ad eam obiurgandam vēnit, quod tonsōris praeripuisset officium. Cui secrēto Porcia «non est hoc» inquit «temerarium factum meum, sed certissimum indicium amōris mei erga te tale consilium molientem: experīri enim volui, quam aequo animo me ferro essem interemptūra, si tibi consilium non ex sententiā cessisset».

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Η Πορκία, η σύζυγος του Βρούτου, όταν έμαθε το σχέδιο του άντρα της να δολοφονήσει τον Καίσαρα, ζήτησε ένα μαχαιράκι μανικιουρίστα τάχα για να κόψει τα νύχια της και αυτοτραυματίστηκε μ' αυτό, καθώς της γλίστρησε δήθεν τυχαία. Έπειτα ο Βρούτος, αφού κλήθηκε στην κρεβατοκάμαρα από τα ξεφωνητά των υπηρετριών, ήρθε για να τη μαλώσει, γιατί τάχα είχε κλέψει την τέχνη του μανικιουρίστα. Σ' αυτόν η Πορκία είπε κρυφά: «αυτό δεν είναι μια ασυλλόγιστη πράξη μου, αλλά μια ξεκάθαρη απόδειξη της αγάπης μου για σένα που μηχανεύεσαι τέτοιο σχέδιο: Θέλησα δηλαδή να δοκιμάσω με πόση ηρεμία θα σκοτωνόμουν με σιδερένιο εργαλείο, αν το σχέδιό (σου) δεν σου πήγαινε κατ' ευχήν».

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

A' ΚΛΙΣΗ ancilla -ae //sententia -ae // Porcia -ae	B' ΚΛΙΣΗ vir - viri officium -i (i) consilium -ii/ i factum -i cultellus -i indicium -i (i) cubiculum -i animus -i Brutus -i ferrum -i	interficio: προστακτική ενεστώτα interfice ~ unguis, -is: αφ. ενικού : ungui και ungue ~ secrete /secreto: επίρρημα. ~ temerarius, -a, -um: Σ. magis temerarius, -a, -um, Υ. maxime temerarius, -a, -um ~ meus: κλητική ενικού meus/mi ~ viri: γενική υποκειμενική/δημιουργού στο consilium ~ de interficiendo: εμπρόθετος προσδιορισμός αναφοράς στο consilium, Caesare: υποκείμενο ~ resecandorum causa: εμπρόθετος προσδιορισμός σκοπού στο poposcit. unguium: υποκείμενο του γερουνδιακού resecandorum ~ ad obiurgandam: εμπρόθετος προσδιορισμός του σκοπού στο ρήμα venit, eam: υποκείμενο του γερουνδιακού obiurgandam ~ elapso: αιτιολογική μετοχή υποκειμενικής αιτιολογίας (επειδή προηγείται το velut), συνημμένη στο eo ~ tibi: δοτική προσωπική αντιχαριστική στο non cessisset
---	---	--

ΡΗΜΑΤΑ

1η ΣΥΖΥΓΙΑ vulnero / voco / obiurgo / reseo , resecuri, resectum, resecare (μετοχή μέλλοντα: resecaturus , -a, -um)	3η ΣΥΖΥΓΙΑ interficio, interfeci, interfectum, interficere cognosco, cognovi, cognitum, cognoscere posco , poposci, postulatum , poscere elabor, elapsus sum, elapsus, elabi αποθ. praeripio, praeripui, praereptum, praeripere volo, volui, -, velle / cedo, cessi, cessum, cedere interimo, interemi, interemptum, interimere
4η ΣΥΖΥΓΙΑ venio, veni, ventum, venire molior , molitus sum, molitum, moliri αποθ. experior , expertus sum, expertum, experiri αποθ.	

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. quasi unguium resecandorum causa: βραχυλογική φράση που εκφράζει παραβολή. Ισοδυναμεί με την υποθετική-παραβολική πρόταση: **quasi (Porcia) unguium resecandorum causa cultellum posceret:** Λειτουργεί ως β' όρος σύγκρισης (α' όρος σύγκρισης είναι η κύρια πρόταση με ρήμα το poposcit). Εισάγεται με τον παραβολικό σύνδεσμο quasi και εκφέρεται με υποτακτική, γιατί η σύγκριση αφορά μια υποθετική πράξη ή κατάσταση. Συγκεκριμένα, εκφέρεται με υποτακτική παρατατικού (posceret), γιατί εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου (poposcit), για να δηλώσει το σύγχρονο στο παρελθόν.

2. cum viri sui consilium de interficiendo Caesare cognovisset: δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική, εισάγεται με τον cum τον ιστορικό-διηγηματικό κτλ.

3. quod tonsoris praeripuisset officium: δευτερεύουσα αιτιολογική πρόταση, που λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός της αιτίας στο περιεχόμενο της κύριας πρότασης με ρήμα το venit. Εισάγεται με τον αιτιολογικό σύνδεσμο quod και εκφέρεται με υποτακτική, γιατί εκφράζει υποκειμενική αιτιολογία. Συγκεκριμένα, εκφέρεται με υποτακτική υπερσυντελικού κτλ.

4. quam aequo animo me ferro essem interemptura: δευτερεύουσα πλάγια ερωτηματική πρόταση, που λειτουργεί ως αντικείμενο του απαρεμφάτου experiri. Εισάγεται με το ερωτηματικό επίρρημα quam, γιατί είναι μερικής αγνοίας και εκφέρεται με υποτακτική, γιατί θεωρείται ότι η εξάρτηση δίνει υποκειμενική χροιά στο περιεχόμενο της δευτερεύουσας πρότασης. Συγκεκριμένα, εκφέρεται με υποτακτική παρατατικού ενεργητικής περιφραστικής συζυγίας (essem interemptura), γιατί εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου, (volui, μέσω του απαρεμφάτου experiri), και δηλώνεται το **υστερόχρονο** στο παρελθόν.

5. si tibi consilium non ex sententia cessisset στην υπόθεση έχουμε υποτακτική υπερσυντελικού (cessisset) και στην απόδοση πλάγια ερωτηματική πρόταση (quam aequo animo me ferro essem interemptura) → Τροπή σε ανεξάρτητο υποθετικό λόγο [ανοιχτή υπόθεση στο μέλλον]: Υπόθεση: **si [...] non ex sententia cesserit** (οριστική συντελεσμένου μέλλοντα) - Απόδοση: **quam [...] interimam?** (ευθεία ερώτηση – οριστική μέλλοντα)

Porcia, Bruti uxōr, cum viri sui consilium de interficiendo Caesare cognovisset, cultellum tonsorium quasi unguium resecandōrum causā poposcit eōque velut forte elapso se vulnerāvit. Clamōre deinde ancillārum in cubiculum vocātus Brutus ad eam obiurgandam vēnit, quod tonsōris praeripuisset officium. Cui secrēto Porcia «non est hoc» inquit «temerarium factum meum, sed certissimum indicium amōris mei erga te tale consilium molientem: experīri enim volui, quam aequo animo me ferro essem interemptūra, si tibi consilium non ex sententiā cecisset».

- cultellus: υποκοριστικό του culter: πρβλ. σκάλ-λω, σκαλίζω, σκαληνός
- unguis: ὄνυξ, ὄνυχας, νυχιά, ονυχοπλαστική, νυχοκόπτης
- resecō: πρβλ. σέγα
- vulnero < vulnus: ουλή
- voco < vox· πρβλ. convoco (cum + voco): ὄπα < Φοπα = φωνή· ἔπος < Φεπος (επικός, ἐπύλλιο)
- secreto < secretus μτχ. τουρ. se-cerno ≈ κρίνω (ανακρίνω, ἀπόκριση, ἐγκριτος, ἐκκριση, επικριτικός, πρόκριτος, υποκριτής)
- experior· peri-tus, peri-culum: πειρῶμαι, πείρα (πειρατής, πείραμα, πειραχτήρι, πειράζω, πειρασμός, πειραματισμός)
- forte· fortuna: πρβλ. φουρτούνα
- ferrum: πρβλ. φεριτίνη (πρωτεΐνη που ρυθμίζει τον σίδηρο του οργανισμού)
- officium: πρβλ. οφίκιο ή οφίτσιο (τίτλος, αξίωμα)
- factum: πρβλ. ντεφάκτο (εκ των πραγμάτων, στην πράξη)

B2. Με ποιες λέξεις του κειμένου έχουν ετυμολογική συγγένεια οι παρακάτω λέξεις:

σκαλίζω, νύχι, τσεκούρι, ουλή, έμπειρος, μόλος [= τεχνητό λιμάνι], κάλεσμα, οδός, βήμα, άνεμος

Ασκήσεις

1.α. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου

β. quod tonsoris praeripuisset officium: Να αναγνωρισθεί το είδος της πρότασης, να δικαιολογηθεί η εκφορά και στη συνέχεια να μετατραπεί σε αφαιρετική απόλυτη μετοχή.

Δ2.α. unguium resecandorum causā: να εκφρασθεί ο σκοπός με τους άλλους τρόπους

β. non est hoc temerarium factum meum, sed certissimum indicium amoris mei erga te tale consilium molientem: Να μεταφερθεί η πρόταση σε πλάγιο λόγο με εξάρτηση από το *Porcia dixit*

γ. de interficiendo Caesare: Να αιτιολογηθεί εάν η γερονδιακή έλξη είναι υποχρεωτική ή όχι και να αποδώσετε τη φράση με τη μορφή που είχε πριν γίνει η γερονδιακή έλξη

δ. cum viri sui consilium de interficiendo Caesare cognovisset: να μετατρέψετε την πρόταση σε μετοχή.